

Verklein je ecologische voetafdruk!

- 8- tot 12-jarigen
- duur: ongeveer 2 uur
- terrein: bos

Inkleding

De ecologische voetafdruk is de oppervlakte aarde die nodig is om te voorzien in de levensstijl van een persoon, stad of land. Als we bijvoorbeeld een biefstuk eten wordt de gebruikte oppervlakte berekend aan de hand van het aantal hectare weiland dat deze koe nodig heeft, de oppervlakte die nodig was om haar voedsel te produceren en haar drinkwater te winnen, de energie die verbruikt is om haar stal te warmen, de benzine die nodig was om haar te vervoeren ...

De gemiddelde ecologische voetafdruk van de Belg is 4,9 hectare. Als iedereen zou leven als de Belgen hebben we drie planeten nodig!! Die van de gemiddelde Afrikaan is 1,4 hectare; die van de gemiddelde Noord-Amerikaan daarentegen is 9,2 hectare. (Dit zijn ongeveer 20 voetbalvelden per persoon!) Als we kijken naar wat de aarde ons werkelijk kan bieden, zouden we 1,6 hectare mogen gebruiken. Dit is het eerlijke aardeaandeel.

(Bron: wwf-footprint.be)

In het volgende spel proberen we de kinderen op ludieke wijze het principe van de ecologische voetafdruk mee te geven.

SPEL

Doel van het spel

Je voetafdruk is tegen het einde van het spel een pak kleiner geworden.

Speluitleg

Iedereen krijgt een grote papieren voetafdruk met daarop tekeningen van allerlei dingen die je voetafdruk serieus vergroten. Het is de bedoeling om door middel van spelletjes deze belastende dingen kwijt te spelen en op het einde een kleinere voetafdruk te hebben. (Voorbeeld voet: zie bijlage 2)

Spelverloop

De leiding zit verstopt in het bos. Als je hen kan vinden en je voert hun opdracht goed uit, kunnen ze een stuk van je voet scheuren/knippen. Je mag geen twee keer na elkaar bij dezelfde post gaan.

Maar let op! Er lopen ook dikke Amerikanen in het bos. Dat zijn gehaaide verkopers! Als je wordt aangetikt door één van hen, krijg je weer een deeltje aan je voet bijgeplakt.

De leiding kan zich verplaatsen, dus soms zal je de postjes opnieuw moeten gaan zoeken!

Tip: zorg dat je als leiding ver genoeg van elkaar zit en regelmatig verandert, anders gaan de spelers simpelweg van de ene naar de andere post en wordt het snel een saai overlopen van de opdrachten ...

Opdrachten met bijbehorend voetafdrukvergroterend voorwerp:

Wil je af van ...

... je grote zwembad achteraan je tuin: verzamel in een bekertje zoveel mogelijk speeksel (bv. tot aan het 4de ribbeltje ...)

... je jeep (terreinwagen): leg een vooraf uitgestippeld fietsenparcours zonder fouten af!

... je vleesrijke maaltijden: beeld zo goed mogelijk een groente uit. Kan de leiding het raden wordt je stukje vlees afgescheurd/afgeknipt. De leiding moet 3 groenten kunnen raden. Je krijgt 6 kansen om uit te beelden.

... je verre reizen met het vliegtuig: plooi een vliegertje en laat hem tot voorbij een bepaalde lijn zweven (duel: om het verst).

... kernenergie: maak een windmolentje aan de hand van volgende tekeningen (zie bijlage 1)

... tropische en niet-seizoensgebonden fruitsoorten: maak een woordketting met minstens 10 fruit- en groentensoorten, liefst uit deze streken! (Woordketting = de laatste letter van het vorige woord is de eerste van het volgende: bv. sla – appel - ...) (of duel: om het langst)

... mensen die helemaal alleen in een gigantisch huis wonen: zoek 2 anderen en bouw samen een kamp

... mensen die zelfs in de winter in bikini rondlopen omdat hun verwarming toch lekker hoog staat: doe in 30 seconden zoveel mogelijk kleren aan! (duel)

... elektronische toestellen die heel de dag nodeloos in stand-by staan: duel

boomzitten: blijf om het langst in hoekstand tegen een boom zitten zonder je handen te gebruiken (met je benen in een hoek van 90 graden en je rug tegen een boom geleund)

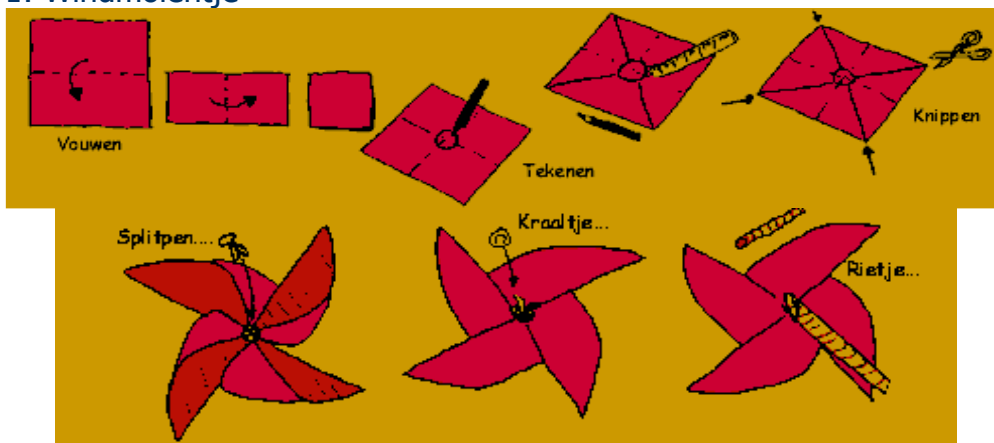
Geef telkens wanneer de spelers een opdracht goed vervuld hebben een beetje uitleg over het ecologische alternatief! Of bijvoorbeeld waarom vlees eten voor zo'n grote afdruk zorgt ...

Materiaal

- spelbordjes: de grote voet met tekeningetjes (in het midden een kleine voet die ze op het einde moeten kunnen overhouden)
- briefjes met slechte afbeeldingen en plakband
- fiets
- parcours-materiaal
- bekertjes
- verkleedkleren
- scharen
- papier (voor woordketting, vlieger, molentje)
- splitpennen
- rietjes
- schrijfgierief

Bijlagen

Bijlage 1: Windmolentje

Bijlage 2: Voorbeeld van een spelbordvoet (zie apart document)

Tip: Je kan de spelbordvoeten verstevigen door te lamineren. De kaartjes met de afdrukvergroten elementen kan je via klittenband gemakkelijk bevestigen en er terug afnemen. Maar je kan ze natuurlijk ook gewoon afknippen en er terug aankleven. (Maak dan wel extra briefjes voor de Dikke Amerikanen!)

Bijlage 3: de JEROMETER

Wil je weten hoe groot de ecologische voetafdruk is van jouw kamp of jouw activiteit? Dat kan je meten met de Jerometer: zie <http://www.lne.be/doelgroepen/jeugd/jerom/milieuvriendelijk-jeugdwerk/jerometer>. De berekening gebeurt op basis van vragen over het energie- en watergebruik, de afvalberg, het vervoer ... verbonden aan je kamp of activiteit. Als resultaat krijg je het aantal hectare aardoppervlak nodig om alles te produceren en het afval te verwerken. Daarbij worden ook tips gegeven om die milieu-impact te verkleinen.

Een heus milieuzorgproject wordt gedragen door de hele groep. Wees creatief en bedenk samen enkele haalbare acties. Daarna kan je opnieuw de vragenlijst invullen en zelf de evolutie waarnemen. Zijn de gevolgen op het milieu verkleind?